

Κεφάλαιο 10

Η μεταπολεμική ανασυγκρότηση της Ελλάδας (1950 - 1974) (σελ. 218 – 223)

Μετά το τέλος του Εμφυλίου Πολέμου η Ελλάδα είχε να αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα. Ωστόσο, σταδιακά άρχισε και πάλι να προοδεύει.

▲ Τα τραμ κυκλοφορούν σε κεντρικό δρόμο της Αθήνας

Πολιτικά και Κοινωνικά προβλήματα

Το τέλος του Εμφυλίου Πολέμου έφερε την Ελλάδα αντιμέτωπη με **σοβαρά πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα**,

που επιβράδυναν την ανασυγκρότησή της. Η χώρα είχε ερειπωθεί, χιλιάδες άνθρωποι είχαν χάσει τη ζωή τους ενώ τα πάθη, που είχε δημιουργήσει ο Εμφύλιος, δεν είχαν ακόμα ξεπεραστεί. Ταυτόχρονα, οι κακές σχέσεις της χώρας με τους βόρειους γείτονές της, την Αλβανία, τη Γιουγκοσλαβία και τη Βουλγαρία, μεγάλωναν την αβεβαιότητα για τη Μακεδονία και τη Θράκη.

Σχόλιο [j1]: Επιβραδύνω: καθυστερώ. ANT επιπεύδω: Απρόβλεπτοι παράγοντες επιβραδύνουν την αναχώρησή μου / την έκδοση της δικαστικής απόφασης. Η οικονομική κρίση θα επιβραδύνει την ανάκαμψη της οικονομίας.

Σχόλιο [j2]: ανασυγκροτώ - σύμμι P10.9 : συγκροτώ κτ. εκ νέου συνήθ. για να το βελτιώσω: Ανασυγκροτήθηκαν τα οικονομικά / οι στρατιωτικές δυνάμεις του κράτους.

Σχόλιο [j3]: πάθος το O46 : Ι.συναίσθημα, τάση ή επιθυμία που κυριαρχεί πάνω στη συνείδησή μας με έναν τρόπο συνεχή και τόσο έντονο, ώστε να μην ελέγχεται από την κρίση μας και να καθορίζει τη γενική συμπεριφορά μας: Η όζυνη των πολιτικών παθών μπορεί να αποβεί μοιραία για τη χάραξη εθνικής πολιτικής.

Η ένταξη της Ελλάδας στο NATO – Η βελτίωση των σχέσεων της Ελλάδας με τη Γιουγκοσλαβία και τη Βουλγαρία – Οι διώξεις των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης τον Σεπτέμβριο του 1955

Για να προστατεύσει την εδαφική της ακεραιότητα και να προσεγγίσει τη Δύση, η Ελλάδα εντάχθηκε στο Βορειοατλαντικό Σύμφωνο (NATO), οργάνωση που ιδρύθηκε με πρωτοβουλία των Αμερικανών ως αντιστάθμισμα στην παρουσία της Σοβιετικής Ένωσης στην Ευρώπη. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1950, οι σχέσεις της χώρας με τη Γιουγκοσλαβία και τη Βουλγαρία βελτιώθηκαν προοδευτικά ενώ αντίθετα επιδεινώθηκαν οι σχέσεις με την Τουρκία, κυρίως εξαιτίας του ζητήματος της Κύπρου. Αποτέλεσμα των τριβών ήταν οι διώξεις των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης τον Σεπτέμβριο του 1955, γνωστότερες ως Σεπτεμβριανά.

Σχόλιο [j4]: ακεραιότητα η O28 : η ιδιότητα ή η κατάσταση του ακεραίου. Ι. η πληρότητα που χαρακτηρίζει ένα όλο, μια ενότητα.

Σχόλιο [j5]: προσεγγίζω: β. πλησιάζω, είμαι κοντά, σχεδόν συμφωνώ με κτ. σε κτ.: Οι απόψεις / οι ιδέες τους προσεγγίζουν. Οι δύο μέχρι πρόσφατα εχθρικές παρατάξεις άρχισαν να προσεγγίζουν και να συνεργάζονται.

Σχόλιο [j6]: αντιστάθμισμα το O49 : (μτφ.) ό,τι αντισταθμίζει, εξουδετερώνει τις συνέπειες μιας ενέργειας ή μιας κατάστασης: Σε ~ της οικονομικής βοήθειας που έδωσε η συμμαχία σε άλλα κράτη, στη χώρα μας παραχώρησε πολεμικό υλικό. Η αναγνώριση του έργου μου ήταν το ~ του μόχθου μου, αντάλλαγμα, ανταμοιβή.

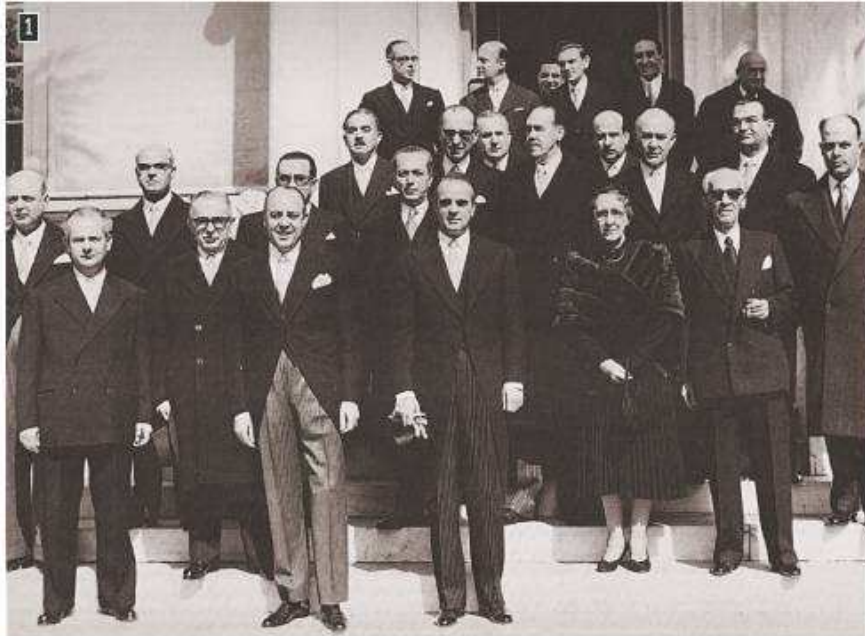
Σχόλιο [j7]: Τριβή: προστριβή, ένταση που προκαλούν οι διαφωνίες: Προσπάθεια για να μη δημιουργούνται σημεία τριβής.

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής

Στις εκλογές του 1956, στις οποίες ψήφισαν για πρώτη φορά και οι γυναίκες, εκλέχθηκε πρωθυπουργός ο

Κωνσταντίνος Καραμανλής. Ο Σερραϊός πολιτικός στα οχτώ χρόνια της πρωθυπουργίας του επιδίωξε να πετύχει συμβιβασμό στο κυπριακό και ν' αποκαταστήσει τις σχέσεις της χώρας με τη Βρετανία και τις ΗΠΑ. Προσανατόλισε επίσης με συνέπεια την Ελλάδα προς την Ευρώπη.

Σχόλιο [j8]: συμβιβασμός ο **Q17**: Λεξομάλυνση ή άρση των διαφορών που χωρίζουν δύο άτομα ή δύο ομάδες ατόμων, με αμοιβαίες υποχωρήσεις:

▲ Η κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή τον Φεβρουάριο του 1956, φωτ. Κ. Μεγαλοκονόμου

Ο Γεώργιος Παπανδρέου

Το 1963 πήρε την εξουσία ο Γεώργιος Παπανδρέου, που είχε διατελέσει πρωθυπουργός και το 1944. Διαφώνησε όμως με τον βασιλιά Κωνσταντίνο και αναγκάστηκε να παραιτηθεί το 1965. Μία από τις σημαντικές πρωτοβουλίες του κατά τη διάρκεια της σύντομης θητείας του ήταν η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Σχόλιο [j9]: μεταρρύθμιση η **Q33**: η ενέργεια ή το αποτέλεσμα του μεταρρυθμίζω· η εφαρμογή διαφορετικών συστημάτων, μεθόδων κτλ. σε ένα σύνολο, θεσμό κτλ. επιδιώκοντας αλλαγή προς το καλύτερο: Η γλωσσική / εκπαιδευτική / αγροτική ~. Η χώρα έχει ανάγκη από μια σειρά οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών μεταρρυθμίσεων.

▲ Η κυβέρνηση του Γεωργίου Παπανδρέου τον Μάρτιο του 1964, φωτ. Κ. Μεγαλοκονόμου

Η εσωτερική και η εξωτερική μετανάστευση

Ο Εμφύλιος, η φτώχεια και οι δύσκολες συνθήκες ζωής στην ύπαιθρο οδήγησαν μεγάλο τμήμα του αγροτικού πληθυσμού να εγκατασταθεί στις πόλεις, αναζητώντας δουλειά. Εκεί οικοδομήθηκαν πλήθος πολυκατοικιών. Δόθηκε επίσης έμφαση στην ανάπτυξη της βιομηχανίας αλλά και των τουριστικών επιχειρήσεων, ενός νέου κλάδου απασχόλησης. Πολλοί Έλληνες μετανάστευσαν στην Αυστραλία αλλά και σε χώρες της Ευρώπης, της Αμερικής και της Αφρικής, επιζητώντας μια καλύτερη ζωή.

▲ Έλληνες μετανάστες φτάνουν στην Αυστραλία (1956)

▲ Ευχές για καλή ανάσταση από τους Έλληνες μετανάστες στην Αυστραλία

Η στρατιωτική δικτατορία στις 21 Απριλίου 1967 – Η εξέγερση των φοιτητών – Η τουρκική εισβολή στην Κύπρο – Η κυβέρνηση εθνικής ενότητας του Κωνσταντίνου Καραμανλή

Μετά την παραίτηση του Παπανδρέου, η Ελλάδα αντιμετώπισε πολιτική κρίση. Στις 21 Απριλίου του 1967 μια ομάδα στρατιωτικών, με επικεφαλής τον συνταγματάρχη Γεώργιο Παπαδόπουλο, επέβαλε δικτατορία. Το αυταρχικό και ανελεύθερο καθεστώς καταδικάστηκε από πολιτικούς και από ανθρώπους των γραμμάτων και της τέχνης αλλά και απλούς πολίτες. Ορισμένοι κατέφυγαν σε χώρες του εξωτερικού ενώ άλλοι παρέμειναν, οργανώνοντας αντίσταση για να ανατρέψουν τους δικτάτορες. Πρώτοι εξεγέρθηκαν μαζικά την άνοιξη του 1973 οι φοιτητές, με κορύφωση τα γεγονότα στο Πολυτεχνείο της Αθήνας το Νοέμβριο του ίδιου χρόνου. Η δικτατορία κατέρρευσε το 1974, όταν οι Τούρκοι εισέβαλαν στην Κύπρο. Κλήθηκε τότε από το Παρίσι, όπου διέμενε τότε, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, για να αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας. Η δημοκρατία αποκαταστάθηκε και σχηματίστηκε Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας με πρωθυπουργό τον Καραμανλή.

Σχόλιο [j10]: αυταρχικός -ή -ό
E1 : α.που, επειδή έχει δύναμη, αποφασίζει και ενεργεί χωρίς να λαβαίνει υπόψη του τη γνώμη των άλλων: ~ χαρακτήρας, δεσποτικός. Αυταρχικό κράτος / πολιτικό καθεστώς. Αυταρχική κυβέρνηση.

▲ 17 Νοεμβρίου 1973. Άρμα μάχης ετοιμάζεται να παραβιάσει την πύλη του Ποθιτεχνείου, φωτ. Β. Καραμανώλης.

Γλωσσάρι

Ανασυγκρότηση: Η αναδιοργάνωση μιας χώρας και η σταδιακή της αποκατάσταση μετά από δύσκολη περίσταση, όπως μετά από πόλεμο ή οικονομική κρίση.

Σεπτεμβριανά: Έτσι ονομάζονται τα επεισόδια σε Βάρος των Ελλήνων και οι καταστροφές των περιουσιών τους τον Σεπτέμβριο του 1955 στην Κωνσταντινούπολη, που οδήγησαν σε δραματική μείωση του ελληνισμού της περιοχής.

Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση: Το σύνολο των αλλαγών στην εκπαίδευση.

Μετανάστευση: Η ατομική ή ομαδική μετακίνηση ανθρώπων και η εγκατάστασή τους σε άλλον τόπο ή άλλη χώρα, για οικονομικούς λόγους.